

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 40/20
U Luxembourgju 2. travnja 2020.

Presuda u spojenim predmetima C-715/17, C-718/17 i C-719/17
Komisija/Poljska, Mađarska i Češka Republika

Odbijajući postupiti u skladu s privremenim mehanizmom premještanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, Poljska, Mađarska i Češka Republika povrijedile su svoje obveze koje proizlaze iz prava Unije

Te države članice ne mogu se pozivati na svoje odgovornosti u području očuvanja javnog poretka i zaštite unutarnje sigurnosti ni na navodnu nefunkcionalnost mehanizma premještanja kako bi se izuzele iz provedbe tog mehanizma

U presudi Komisija/Poljska, Mađarska i Republika Češka (Privremeni mehanizam premještanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu) (C-715/17, C-718/17 i C-719/17), donesenoj 2. travnja 2020., **Sud je prihvatio tužbe zbog povrede obveze koje je Komisija podnijela** protiv triju država članica **kojima se tražilo da se utvrdi da su** – time što nisu u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navele odgovarajući broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu brzo premjestiti na njihovo državno područje i time što, posljedično, nisu ispunile svoje naknadne obveze premještanja – **te države članice povrijedile svoje obveze koje proizlaze iz prava Unije**. S jedne strane, Sud je zaključio da su **tri dotične države članice povrijedile odluku koju je Vijeće donijelo s ciljem premještanja na obveznoj osnovi 120 000 podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu iz Grčke i Italije u druge države članice Unije**¹. S druge strane, Sud je utvrdio da su **Poljska i Češka Republika također povrijedile svoje obveze koje proizlaze iz jedne ranije odluke koju je Vijeće donijelo s ciljem premještanja na dobrovoljnoj osnovi 40 000 podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu iz Grčke i Italije u druge države članice Unije**². Mađarska, s druge strane, nije bila vezana mjerama premještanja predviđenima potonjom odlukom.

U rujnu 2015., uzimajući u obzir hitnu situaciju povezanu s dolaskom državljana trećih zemalja u Grčku i Italiju, Vijeće je donijelo navedene odluke (u daljnjem tekstu: odluke o premještanju). U skladu s tim odlukama³, Poljska je u prosincu 2015. navela da se 100 osoba može brzo premjestiti na njezino državno područje. Međutim, nije provela ta premještanja i nije preuzela naknadne obveze premještanja. Mađarska, s druge strane, ni u jednom trenutku nije navela broj osoba koje se mogu premjestiti na njezino državno područje u skladu s odlukom o premještanju koja ju je obvezivala i nije provela nijedno premještanje. Naposljetku, Češka Republika u veljači i svibnju 2016. u skladu s odlukama o premještanju⁴ navela je broj od 50 osoba koje se mogu premjestiti na njezino državno područje. Dvanaest osoba stvarno je premješteno iz Grčke, ali Češka Republika nije više preuzela nijednu naknadnu obvezu premještanja.

Ovom presudom Sud je prije svega **odbio argument koji su istaknule tri dotične države članice prema kojem su Komisijine tužbe nedopuštene jer zbog isteka razdoblja primjene odluka o premještanju, 17. rujna i 26. rujna 2017., više nije moguće ukloniti navodne povrede**. U tom pogledu, Sud je podsjetio na to da je tužba zbog povrede obveze dopuštena ako Komisija od Suda samo zahtijeva da utvrdi postojanje navodne povrede, osobito u situacijama poput onih o kojima je

¹ Odluka Vijeća (EU) 2015/1601 od 22. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (SL 2015., L 248, str. 80.). O valjanosti te odluke odlučivalo se u spojenim predmetima [C-643/15 i C-647/15](#), Slovačka i Mađarska/Vijeće; vidjeti i priopćenje za medije [br. 91/17](#).

² Odluka Vijeća (EU) 2015/1523 od 14. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (SL 2015., L 239, str. 146.)

³ Članak 5. stavak 2. svake od tih odluka

⁴ Članak 5. stavak 2. svake od tih odluka

riječ u ovim postupcima, u kojima je akt prava Unije čija se povreda ističe konačno prestao biti primjenjiv nakon datuma isteka roka određenog u obrazloženom mišljenju, odnosno 23. kolovoza 2017. Osim toga, **utvrđenje povrede i dalje je od materijalnog interesa u smislu da čini temelj odgovornosti koju država članica zbog svoje povrede može snositi prema drugim državama članicama, Uniji ili pojedincima.**

U pogledu merituma, Poljska i Mađarska isticale su, među ostalim, da imaju pravo izuzeti iz primjene odluke o premještanju na temelju članka 72. UFEU-a, prema kojim odredbe UFEU-a koje se odnose na područje slobode, sigurnosti i pravde, koje uključuje, među ostalim, politiku azila, ne utječu na izvršavanje odgovornosti država članica u pogledu očuvanja javnog poretka i zaštite unutarnje sigurnosti. U tom pogledu, Sud je smatrao da članak 72. UFEU-a treba usko tumačiti jer je riječ o odredbi o odstupanju od općih odredaba prava Unije. Stoga **taj članak državama članicama ne daje ovlast da odstupe od odredaba prava Unije samim pozivanjem na interese povezane s očuvanjem javnog poretka i zaštitom unutarnje sigurnosti, nego im nalaže da dokažu potrebu primjene odstupanja predviđenog tim člankom u svrhu izvršavanja svojih odgovornosti u tim područjima.**

U tom kontekstu, Sud je istaknuo da na **temelju odluka o premještanju tijekom cjelokupnog postupka premještanja treba voditi računa o nacionalnoj sigurnosti i javnom poretku**, sve do stvarne provedbe transfera podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. U tom pogledu, Sud je smatrao da se nadležnim tijelima država članica premještanja mora priznati široka margina prosudbe kada utvrđuju postoje li opravdani razlozi da se smatra da državljani treće zemlje kojeg treba premjestiti predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak na njihovu državnom području. U tom je smislu Sud naveo da pojam „opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak” u smislu odluka o premještanju⁵ treba tumačiti na način da obuhvaća trenutačne kao i potencijalne prijetnje nacionalnoj sigurnosti ili javnom poretku. Međutim, Sud je pojasnio da se navedena tijela, kako bi se mogla pozvati na navedene razloge, **moraju osloniti, nakon ispitivanja svakog pojedinačnog slučaja, na podudarne, objektivne i konkretne elemente na temelju kojih se dotični podnositelj zahtjeva može sumnjiviti da predstavlja trenutačnu ili potencijalnu opasnost.** Stoga je odlučio da je sustavu koji je predviđen tim odredbama protivno to da se država članica u okviru postupka premještanja kategorično poziva na članak 72. UFEU-a samo u svrhu opće prevencije i bez uspostavljanja izravne veze s pojedinačnim slučajem kako bi opravdala suspenziju ili čak prestanak izvršenja obveza koje ima na temelju odluka o premještanju.

Nadalje, odlučujući o argumentu koji je istaknula Češka Republika o nefunkcionalnosti predmetnog mehanizma premještanja, Sud je naveo da se ne može prihvatiti, osim ako bi se omogućilo ugrožavanje cilja solidarnosti koji je svojstven odlukama o premještanju kao i obvezujuće naravi tih akata, da se država članica može osloniti na svoju jednostranu ocjenu navodnog nedostatka učinkovitosti ili čak navodnog nefunkcioniranja mehanizma premještanja uspostavljenog navedenim aktima kako bi se izuzela od svake obveze premještanja koju ima na temelju tih istih akata. Naposljetku, podsjećajući na to da su odluke o premještanju od svojeg donošenja i tijekom razdoblja primjene bile obvezujuće za Češku Republiku, Sud je naveo da je ta država članica bila dužna postupiti u skladu s obvezama premještanja nametnutima tim odlukama neovisno o pružanju drugih vrsta potpora Helenskoj Republici i Talijanskoj Republici.

⁵ Članak 5. stavci 4. i 7. svake od tih odluka

NAPOMENA: Tužbu zbog povrede obveze protiv države članice koja nije ispunila obveze koje proizlaze iz prava Unije mogu podnijeti Komisija ili druga država članica. Ako Sud utvrdi postojanje povrede, dotična država članica mora postupiti u skladu s presudom u najkraćem roku.

Ako Komisija smatra da država članica nije postupila u skladu s presudom, može podnijeti novu tužbu kojom će zahtijevati novčane sankcije. Međutim, u slučaju kad država nije Komisiji priopćila mjere kojima provodi direktivu, Sud može, na Komisijin prijedlog, nametnuti sankcije već u postupku koji dovodi do prve presude.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293